

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicoletto d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 21 (590)

Gorica - četrtek 26. maja 1960 - Trst

Posamezna številka L. 30

Jasne smernice

V današnjih časih polnih zmot, ko katoličani radi nasedajo lepim besedam nasprotnikov vere, je Cerkev že večkrat povedala svojo jasno besedo. Kljub temu mnogi rajši sledijo krivim prerokom kot pa varuhinji resnice in zagovornici pravice — sv. Cerkev in njenemu načelniku. Zadnje dni je vatikansko glasilo Oss. R. zopet priklicalo v spomin vsem katoličanom nauk Cerkev o načelih, ki naj se jih vsi verniki drže tudi na političnem polju. Iz vatikanskega glasila povzemamo glavne misli tudi za naše bralce.

CERKEV IMA DOLZNOST IN PRAVICO DAJATI SMERNICE ZA ZASEBNO IN JAVNO UDEJESTVOVANJE VERNIKOV

Cerkev je ustanovil Jezus Kristus kot popolno družbo s svojim načelnikom; zato ima popolno oblast nad vsemi verniki. Kot taka ima pravico in dolžnost vernike voditi, usmerjati in opominjati na idejni in akcijskem polju, da v skladu z evanđelijskim naukom dosežejo svoj zadnji cilj, ki je večno življenje. V ta namen Cerkev oznanja resnice, ki jih je treba verovati, daje postave, ki jih je treba izpolnjevati, ter deli božjo milost za pridobivanje potrebnih kreposti: osebnih, družinskih in družabnih. Katoličan ne more mimo nauka in smernic Cerkev. V vsakem življenjskem delokrogu mora Cerkev oblikovati človekovo zadržanje in delovanje, tako v javnem kot zasebnem.

CERKEV IMA PRAVICO DAJATI SMERNICE TUDI V POLITIKI

Politično-socialnega vprašanja ni mogoče ločiti od vere, ker spada tudi to vprašanje med človekova dejanja in temelji zato na etično-verski podlagi, ki je ni mogoče izbrebiti, kot ni mogoče ubiti vesti in čuta dolžnosti, ki igra veliko vlogo tudi na politično-socialnem polju. Zato Cerkev ne more biti indiferentna, zlasti če se politika dotakne oltarja, kot je rekel Pij XI. Cerkev ima dolžnost in pravico poseči na to polje, da pojasni in pomaga vernikom izbrati najboljšo pot, kot jo kažejo načela krščanske moralke in sociologije.

Ko ostanejo nedotaknjena ta načela in ohranjena disciplina laikov do cerkvenega načelnika, se odpira široko polje za iniciative in delo vernikov, da doprinejo svoj delež k razvoju in blagostanju svojega naroda.

MORALNA SODBA O DOPUSTNOSTI SO-DELOVANJA Z ONIMI, KI NE PRIZNAVajo VERSKIH NAČEL, JE ZADEVA CERKVE

Na političnem polju se lahko pojavi vprašanje sodelovanja z onimi, ki ne priznavajo verskih načel. Cerkevna oblast mora presoditi, ali je moralno dopustno tako sodelovanje ali ne; v nobenem primeru ni to zadeva posameznih vernikov. Zato je nesoglasje med sodbami cerkvene oblasti in mnenjem posameznikov za pravega kristjana nerazumljivo. V vsakem slučaju mora v tem nesoglasju zmagati pokorščina Cerkev, ki je varuhinja resnice.

ZA KRISTJANA JE NEDOPUSTNO SO-DELOVANJE Z GIBANJI, KI SO SPREJETA MARKSISTIČNO IDEOLOGIJO

Nasprotje med marksizmom in krščanstvom je nesprejemljivo, kot sta nesprejemljiva brezboštvo in vera. Zato Cerkev ne more dovoliti vernikom, da bi pripadali, ali podpirali in sodelovali z gibanji, ki so sprejela marksistično ideologijo in ji sledijo v njenih izjavah. Ta pripadnost ali sodelovanje bi neizpodbito privedla do tega, da bi žrtvovali nedotakljiva načela vere in krščanske moralke.

Razumljivo je, da poskušajo nasprotniki ovreči ali obiti navodila Cerkev, kot se je že večkrat zgodilo, zato da bi preslepali vernike. Obžalovanja vredno je, da si nekateri, ki se priznavajo za katoličane, ne samo drznejo na političnem in socialnem polju delati nasprotno kot

učé Cerkev, ampak si dovolijo po svoje presoati njene odredbe in navodila.

V težkih današnjih časih je treba pozivati k enotnosti in disciplini vse katoličane, da se vsi uvrstijo ne za lažnimi učitelji, temveč za navodili cerkvenega načelnika; kajti samo ono edino ima pravico in dolžnost presoati, ali so v danem političnem in socialnem položaju verska in moralna načela v nevarnosti ali ne.

Tem načelom in navodilom se mora vsak vernik prilagoditi tudi na političnem polju, ker le tako bo njegova dejavnost v soglasju z vero, katero izpoveduje, in le tako bo učinkovito delal za moralno in civilno rast svoje domovine.

NAUK JANEZA XXIII.

Sv. oče Janez XXIII. je že kot beneški patriarh naslovil na svoje vernike tele tehtne besede: »Zalostjo moram omeniti trmo, s katero nekateri zagovarjajo »odpiranje na levo« zoper jasna navodila cerkvenega načelnika. To je težka zmošta in huda kršitev katoliške discipline. Zmota je v tem, da se dejansko z roko v roki sodeluje z marksizmom, ki je zanikanje krščanstva; poleg tega se njegova izvajanja na noben način ne morejo spraviti v sklad z evanđeljem.«

Jasne besede vsem katoličanom, tudi našim slovenskim! Kdor hoče biti zavezan, naj bo zavezan zares. Tak ne bere komunističnega tiska, se ne udeležuje njihovih predstav, zavrača vso njihovo propagando, naj pride od koderkoli in v kakršni koli obliki. Kot je cerkveno načelstvo v prvih časih krščanstva trdo nastopilo glede sodelovanja s poganstvom, tako zdaj trdo nastopa, in z večjo upravičenostjo, do marksističnega brezboštva. Poslušajmo cerkveno načelstvo in hodili bomo po pravi poti!

Zadeva o „U2“ pred Varnostnim svetom

Sovjeti se kar naprej lovijo z prvomajskim incidentom z ameriškim letalom »U-2«, potem ko so ostentativno pognali v zrak napovedano konferenco na najvišji ravni v Parizu. Incident z Združenimi državami hočejo propagandistično izkoristiti do skrajnih mej, kar je nekorektno v odnosih med državami v mirnem času. — Sovjetski zunanji minister Gromiko je takoj po polomu konferencie v Parizu, zahteval izredno sklicanje Varnostnega sveta ZN z namenom da obsodi ameriške polete nad sovjetskim ozemljem.

Govor Hruščeva v Berlinu

Po žalostni pariški epizodi so se štirje »veliki« kmalu odpravili proti domu, ker jim tam ni bilo več obstanka, čeprav je vabila o čarljiva majska pomlad, naj ostanejo vsaj na privatnem oddihu.

Prvi se je odpravil Eisenhower proti Lizboni, kjer se je ustavil na uradnem obisku pri portugalskih državnikih. Sledil mu je Macmillan. Zadnji je zapustil Pariz Hruščev, čeprav je prejšnje dneve grozil, da bo prvi odpotoval, kakor gredo sorodniki, zadnji s pogreba. Spotoma se je ustavil v vzhodnem Berlinu, kjer je v govoru zopet napadel ameriške državnike Eisenhowerja, Herterja, Nixona in Dillona. Kanclerja Adenauerja je primerjal Hitlerju ter se norčeval iz zahodno berlinskega župana, Brandta, kateremu je zagrozil z uničenjem mesta, če se

Konec utvar o komunizmu

Vrhunska ekspedicija je torej žalostno propadla. Amerika, Anglija in Francija so pokazale vso dobro voljo, da se lotijo vrha in tam gori sedejo za zeleno mizo, toda Sovjeti so se zbalji vremena in trmoglavo sabotirali vrhunsko konferenco. In tako ni zahodnim predsednikom (Eisenhowerju, Macmillanu in De Gaulleu) ostalo drugega, kakor da odložijo težke nahrbtnike, katere so si že naložili na rame v upanju, da jim bo sledil tudi Hruščev. Toda slednjega ni bilo od nikoder.

Na srečo ni bilo nobenih smrtnih žrtev oziroma žrtev je bil svetovni mir in pomirjenje, ki sta pri tem ponesrečenem podvigu najbolj trpela. Spričo tega je bilo vse svetovno mnenje razočarano nad nepopustljivim in za pomirjenje v svetu izredno škodljivim zadržanjem Hruščeva, ki je prišel v Pariz z odločnim namenom, da požene v zrak dolgoletne napore državnikov za ublažitev napetosti v svetu in med državami. Razume se, da je ogorčenje vseh resnično miroljubnih ljudi je še toliko bolj silno, ker so Sovjeti, ki se toliko širokoustijo o miru in koeksistenci ter nujnem urejevanju mednarodnih sporov na miren način s pogajanja tako neodgovorno prepuščali mir svoji usodi. In v današnjih še itak napetih razmerah, ko lahko ena sama iskra zaneti svetovni požar, pustiti skrb za mir tako v nemar ter poživljati stare rane iz časov hladne živčne vojne, pomeni, naj v mednarodnih odnosih ter v prvi vrsti v odnosih med velesilami spet zavlada in odločuje zakon sile in moči. — Zato, če bi štirje »veliki« obtičali v stenah, bi ne bilo še nič izrednega, ter še nekam razumljivo, toda prestrašiti se svoje sence ter že ob samem pogledu na vrh ostentativno vreči puško v koruzo, ko je ves svet v upu in strahu zrl v srečanje na vrh, pomeni svetovne množice vleči za nos ter se nevarno in brezsrčno igrati z njihovimi najbolj svetimi čustvi in iskrenimi hrepenenji po pomirjenju.

KOMUNIZEM VEDNO ISTI

Toda sabotiranje napovedane vrhunske konference v Parizu od strani Hruščeva razkrinkuje še eno stran prevratniškega komunizma; to je popolno nemožnost

nasilnega komunizma, da bi se s časom prelevil v bolj demokratičen sistem, da bi stopil na pot demokratizacije tako v svoji notranji kot zunanji politiki.

Vprašanje ali je nasilna metoda le prehodnega, obrobne značaja pri marksizmu t. j. komunizmu, postaja spričo vidnih zunanjih znakov, med katerimi sabotaža vrhunske konference, že skoro nesmiselno in odvisno. Sovjetski komunizem se ne misli odpovedati svojemu bistvu in se tudi ne more, ker bi potem ne bil več komunizem. Kadar mu koristi, je vedno pripravljen rohneti proti »zahodnemu imperializmu« ter zahtevati od njega brezpogojno kapitulacijo, kakor se je zgodilo v Parizu.

Kot znano je Hruščev zahteval od Eisenhowerja tri stvari: preklic vohunskih poletov, njihovo javno obsodbo ter strogo kaznovanje krivcev. Ike je storil, kar bi storil vsak državnik ali ameriški predsednik; obljubil je, da se poleti ne bodo več ponovili. Ostalih

dveh pogojev pa ni mogel ze ceno časti in ponosa svoje države izpolniti, kajti še noben državnik ni izpolnil tako poniževalnih ultimativnih pogojev. Toda Hruščev je po vsej sili hotel, da bi Zahod pred njim padel na kolena ter ga javno prosil odpuščanja, kakor da bi bil on brez greha. In to je ravno tisto bistvo komunizma, da hoče svojega nasprotnika fizično in moralno uničiti.

In zaradi tega moramo biti vedno previdni v presojanju notranjega razvoja komunizma v Sovjetski zvezi in v ostalih državah. Marsikateri mislijo, da se bo komunizem s časom in razvojem demokratiziral. Toda demokracija in komunizem sta dva tako različna sistema, da se nemoreta nikdar srečati, kakor dve črti, ki gresta v nasprotno smer. Včasih gresta ti dve črti v ravni smeri, včasih pa malo krevljata. To je samo taktika, bistvo pa ostane vedno isto.

A. T.

Zaključila se je idila

Prijetna idila med Ameriko in Rusijo, ki se je porodila lansko poletje ob obisku ameriškega podpredsednika Nixona v Moskvi ter močno utrčila z obiskom samega Hruščeva v ZDA v septembru, se je v Parizu precej ohladila in ugodno razblinila. To so delikatne stvari, zato je res težko povedati kdor od obeh ima prav. Morda sta se Amerika in Rusija preveč zaleli ali pa se je njihova ljubezen spočela pod nesrečno zvezdo in je bilo tako že usojeno, da se bo žalostno končala. Dejstvo je, da je bila septembrska idila iz Camp Davida tako kratkotrajna, da ni prestala niti do maja, ko bi se morala v romantičnih sobanah in med vrtovi Elizejske palače še bolj razcvetati in poglobiti.

Po prvih plahih korakih ter čnem letu medsebojnega spoznavanja, kateremu so vsi politični horoskopi napovedali sijajno in srečno bodočnost, je neprijetni prvomajski incident splaval po vodi to idilično razmerje, prečudovito, da bi moglo dolgo trajati. Kakor se v podobnih slučajih vedno dogaja, je sprva nekaj časa šlo vse gladko, dokler ni prišla preizkušnja in vse pokvarila.

Zgodilo se je namreč, da se mlada in prebrisana namenjena nevesta (prav v duhu modernega časa!) ni zadovoljila s samimi meglenimi obljubami zaročenca, pa čeprav so bile še tako lepe in bajne; hotela se je na lastne oči prepričati, kakšna bodočnost se ji obeta. In tako je vzela svoje letalo (kam pripelje enakopravnost...!) ter se »predrznila« pogledati v z železno zaveso obdan zelnik svojega snubca, da bi se tako uverila o njegovih medenih obljubah. Toda ženinu ni taka modernistična podjetnost izvoljenke šla v račune, čeprav drugače na vsa usta razglasa osvoboditev in enakopravnost žene. Ni mu bilo po nosu, da drugi raziskujejo o njegovem življenju in podvigih in je zato, ljubezen gor — ljubezen dol, sklenil javno napraviti vsej zadevi konec. — To pravi zaradi osebnega ugleda in ponosa ter časti; toda od zadaj

morajo že biti kakšni sorodniki in generalskih in drugih oblačilih, ki niso marali te zveze, ker so se bali, da iz te moke ne bo za njih kruha.

ČLOVEK NE ŽIVI SAMO OD LJUBEZNI . . .

Nevesta se je v začetku nekoliko plaho, nato pa vedno bolj odločno in pogumno, opravičevala, da je bila prisiljena se sama pozanimati, ker ji zaročenec ni v vsem tem času hotel nič zapati o svojih načrtih za bodočnost. Že zelo zgodaj je namreč spoznala, da človek ne živi samo od ljubezni in v duhu časa tudi temu primerno ravnala. Minili so namreč tisti časi, ko so neveste vse verjele, kar so jim snubci natvezali. Volja staršev ter nasveti prijateljev in drugih dobrih ljudi ne veljajo danes več nič. Vsi hočejo biti enakopravni.

Namenilo se je pa, da se je vse to zgodilo tik pred važnim in zapnim družinskim sestankom, na katerega so povabili tudi dva strica, ki hočeta veljati za »revna sorodnika«, na katerem bi se domenili o doti in drugih problemih, ki so še s tem v zvezi. — Do začetka sestanka je kljub temu vendar prišlo, toda ženin je tako dvignil ceno dote za svoj »da«, da se je pri tem vse razbilo. Tako ni ostalo drugega, kot da se vrnejo na svoj dom v upanju, da bo morda tisti velik zdravnik, ki mu pravimo čas, uglasil spore in nasprotstva.

Nekateri pravijo, da se je ženin s težkim srcem v svoji notranjosti ločil od svoje izvoljenke; toda v njem je zmagała želja, da ugodi svojim sorodnikom.

Ali je sedaj med Rusijo in Ameriko vse končano, ni moč povedati, kajti v politiki je kakor v ljubezni. Majhen sum ali oblaček že skvari vse načrte, toda na drugi strani zna premostiti tudi že tako velike ovire. Zatorej ni izključeno, da bodo čez nekaj mesecev vse sedanje zdrahe, ki odpirajo stare rane, šle v pozabo ter da se bosta morali obe strani sprijazniti s stvarnostjo.

Nedelja po Vnebohodu Gospodovem

Današnja sv. maša nas spominja na velike verske dolžnosti in na Svetega Duha. Sv. Peter (glej berilo) nas v božjem imenu poziva k spolnjevanju nekaterih bistvenih krščanskih dolžnosti, ki so sledeče: kršč. modrost, pametnost, stanovitna molitev, duhovna budnost, treznost življenja, medsebojna ljubezen, sočutnost, dobrohotnost, medsebojna pomoč, slava božja, povezanost z Odršenikom itd. — Te in podobne stvari so nam ljudem nadvse koristne in potrebne. V njih je naša vrednost, naša sreča in naša rešitev. Zato jih sv. apostol Peter tako toplo priporoča rekoč: »Preljubi! bodite pametni in čujte v molitvah! Predvsem imejte stanovitno ljubezen med seboj, ker ljubezen

ruje pred usodno grešnostjo in lahkomišelnostjo, pred duhovno pijanostjo in večno pogubo. — Medsebojna ljubezen je pa velika, druga največja, božja zapoved. Zatorej sveta stvar, na katero je treba še posebej paziti. Isto velja za sočutnost, dobrohotnost in medsebojno pomoč. Kjer vse to manjka, tam ni pravega krščanstva, tam je krivica in laž, tam je hudobija in kraljestvo hudega duha. — Slava božja je prvi namen in prvenstvena naloga naše osebe in našega življenja. Slavimo Gospoda Boga, slavimo Presveto Trojico zlasti s svetostjo našega življenja! — Povezanost z Odršenikom je pa edina pot do nebes in večne blaženosti. Živimo tesno povezani z Gospodom Jezusom! On bodi naš Vodnik, Varuh in Pomočnik! A ljubimo in častimo tudi Boga Očeta in Sv. Duha! Sv. Duh je naš Prijatelj, Učitelj in Tolažnik. Modrost, razsodnost, treznost, molitev, ljubezen in svetost so Njegov darovi. Prosimo vztrajno za te darove! Prosimo za pravo pamet, luč, razsvetljenje, za dar ljubezni in svetosti, za tolažbo in srečo! Pridi, Sveti Duh, napolni naše duše! Posveti ljudi in reši človeški rod!

Molimo za naš rod

pokrije množico grehov. Bodite drug do drugega gostoljubni... Strezite drug drugemu... da se bo v vsem slavil Bog po Jezusu Kristusu, Gospodu našem.

Krščanska modrost in pametnost je za človeka odločilnega pomena. Tukaj je začetek in merilo pravega življenja in večne sreče. Mnogim ljudem manjka potrebna krščanska razsodnost, pamet in modrost. A to je končno božji dar, dar Sv. Duha za to milost, za dar kršč. modrosti! — Stanovitna molitev je vir velikega miru, velike moči in vedrosti, notranje globine, dragocenih milosti, velikih dobrot, obilne tolažbe in sreče. Pametni ljudje iščejo v molitvi potrebno rešitev, božjo milost, in zaželeno pomoč. Z molitvijo si pomagajo, z njo vztrajajo v dobrem in z njo zmagujejo vse težave. — Duhovna budnost nas rešuje pred grehom in hudim duhom; dviga nas k Bogu, Viru vseh dobrot in vsakršne sreče; hkrati nas varno vodi skozi razne življenjske skušnjave in nevarnosti. — Treznost življenja nas va-

Izredni privilegiji vernikom v Jugoslaviji

Ko je dne 3. sept. 1958 izšla instrukcija o cerkveni glasbi in liturgiji, se je marsikdo ustrašil, kakor da bo s tem liturgična vzgoja in pritegnitev vernikov ovirana. Instrukcija hoče liturgično obnovo le pravilno usmerjati in obenem teži za tem, da verniki čim več sodelujejo pri sveti daritvi s skupno molitvijo in petjem.

Katoliški škofje v Jugoslaviji so s plenarne seje škofjskih konferenc 14. oktobra 1959 poslali na sv. Stolico dve vlogi: prva se nanaša na pete maše (de missa in cantu) in druga na zborni ali recitirane maše (de missa dialogata). V njih so škofje zaradi liturgične tradicije in posebnih okoliščin prosili, da se glede recitirane in pete maše odobri nekatere izjeme od splošnih predpisov. Prošnja je bila v celoti in pozitivno rešena z reskriptom z dne 8. aprila letos, ki je bil poslan zagrebškemu nadškofu dr. Seperju za ves episkopat v državi.

Kongregacija svetih obredov daje za katoliške vernike vseh škofij v državi te privilegije:

1. pri zbornih mašah (missa

lecta): je dovoljeno v domačem jeziku moliti v dobesednem ali smiselnem prevodu začetno antifono k vstopnim molitvam, Confiteor, Glorio, eno ali drugo molitev, ki jo duhovnik moli pri darovanju kruha oziroma vina, Suscipiat, Sanctus in Benedictus, očenaš, Jagnje božje in tudi kakšno molitev pred in po obhajilu. Zahteva se, da duhovnik v celoti predpisane molitve v latinskem jeziku zmoli; ljudstvo pa naj mu vsaj na krajše in razumljive odgovore odgovarja v latinščini;

2. pri petih mašah (missa in cantu) enako duhovnik vse v latinskem jeziku moli in mu kratke odgovore vsa cerkev latinsko odgovarja, vmes pa smejo pevci na koru ali vsi verniki v domačem jeziku peti Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus in Agnus Dei, in sicer ali celotno liturgično besedilo ali pa le vsebinsko povzeto. Ne sme se pa ta način sodelovanja vernikov pri maši uporabiti pri škofjski, konvencionalni maši in tudi ne pri slovenski maši z asistenco.

Reskript utemeljuje ta širokogrudna dovoljenja s tem, da bi mogli verniki pri sv. daritvi bolj sodelovati in tako poglobljati svojo zvezo z Bogom. — Taka izredna dovoljenja so bila dana že tudi nekaterim drugim narodom, n. pr. Nemcem, zlasti pa v misijonskih deželah.

Na podlagi teh privilegijev bo medškofjski liturgični odbor izdelal poseben »direktorij« za aktivno sodelovanje pri maši in ga predložil v odobrenje škofjski konferenci za vse škofije v Jugoslaviji.

J. Jamnik

Zaskrbljen govor sv. očeta rimskim dijakom

V četrtek 19. maja je sv. oče sprejel v vatikanski baziliki 20.000 rimskih dijakov, gojencev zavodov in šol, ki jih vodijo duhovniki. V svojem govoru je sveti oče poudaril, kako ga razveseljuje pogled na to obetajočo rimsko mladino, a obenem je izrazil tudi svojo zaskrbljenost za bodočnost te mladine spriču temnih oblakov, ki se zbirajo na svetovnem obzorju.

»Mi molimo,« je rekel sv. oče, »da bi se vsi z zanimanjem ozirli na vas, ne zata, da bi vas pridobili za svoje namene, temveč da bi vam pomagali, da bi vsak našel samega sebe in zavzel v svetu mesto, ki mu ga je Bog določil. Vaša mladost zna ceniti resnico, lepoto, ljubezen, a mi v tej uri trepetamo za vas, za vaše družine, ki si jih boste nekoč ustanovili. Da bi vas nikdar ne ločila od teh svetih idealov nobena zapreka ne ovira. Kvišku srca, moji dragi sinovi, glejte v nebo, kajti nad vsemi izumi človeškega razuma je Bog, večni Stvarnik vseh stvari.«

Sv. oče je nato prebral poslanico Pija XII., ki jo je ta v tragični uri tik pred izbruhom druge svetovne vojne naslovil na italijanskega kralja Emanuela III. in v kateri ga roti, naj vse naredi, da bi se tedanji spor med narodi mirno rešil in da bi se v ta namen sklicala konferenca, na kateri bi zainteresirani narodi, Francija, Nemčija, Velika Britanija, Italija in Poljska, mirnim potom rešili težak položaj. Podobne poslanice so bile že pripravljene tudi za Francijo, Nemčijo, Veliko Britanijo in Poljsko. Te poslanice ni nihče prejel, niti italijanski kralj ne; kajti druga svetovna vojna se je medtem že razbjesela z vso silo. Sv. oče ni nihče poslušal in svet je doživel grozoto, kakršnih ni nihče pričakoval.

BLAGOSLOVITEV NOVIH ORGEL V DOBERDOBU

Doberdobski pastirčki so zopet prignali svoje kravice iz hlevov in jih vodijo po kraških gmajnah na pašo. Vidiš jih, kako z bičem v roki čuvajo svojo čredo in se radovedni ozirajo po mimoidočih ter jih veseli pozdravljajo. Preteklo nedeljo so pa imeli praznik tudi oni, slovesen blagoslov novih orgel je tudi nje prikladal cerkev, da so pred oltarjem v rdečih oblekah kot mašni strežniki povečali slavlje blagoslovitve novih orgel, ki so jih Doberdobci že štiri leta nestrno čakali in jih sedaj tudi dočakali. Zato je razumljivo veselje in ponos vse župnije, ki je dobila nove cerkvene orgle, da bodo večale lepoto cerkvenega petja in s tem vsega cerkvenega bogoslužja. Razne osebe

in ustanove so k temu pripomogle, kot je poudaril slavnostni govornik msgr. dr. R. Klinec. Predvsem bivši doberdobski župnik in sedanjí dekan v Devinu g. Ivan Kretič; dalje državna ustanova Genio Civile, ki je pri vojni odškodnini šla zelo na roko; tvrdka Valiček iz Gorice, ki je orgle izdelala; vaščani, ki so za nove orgle tudi prispevali svoj del, in seveda sedanjí g. župnik B. Breclj, ki je napravil nešteto potov in posredovanj, da so nove orgle danes gotovo dejstvo.

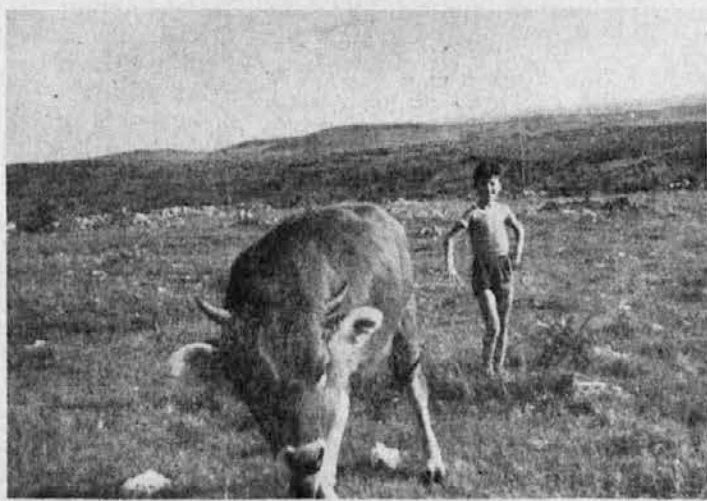
Ker je nabava novih orgel redek dogodek, je bilo prav, da so Doberdobci blagoslovitev novih orgel združili tudi s koncertom. Tudi to je bil dogodek, ki ga menda Doberdob še ni videl. Trije monsignorji iz Gorice so prišli na to slavlje, msgr. Klinec, ki je orgle blagoslovil, msgr. Močnik in msgr. Gregorec, vsi sosedni duhovniki, razni drugi iz Gorice s prof. M. Filejem, in celo zlatomašnik iz Trsta msgr. Križman, star pevovodja in glasbeni strokovnjak. Prišlo je tudi veliko ljudi iz mesta in iz sosednih vasi in seveda pevski zbori, ki so bili posebej povabljeni. Udeležili so se slavja: pevski zbori iz Jamelj, Doberdoba, Pevme, Jazbin in razni pevci zbora »Ljube Bratuž« iz Gorice. Tvorili so vsi skupaj močan zbor, ki je pod vodstvom dirigenta Fr. Valentinčiča ml. iz Pevme ubrano izvajal vrsto pesmi naših priznanih cerkvenih skladateljev. Zbore je na orglah spremljala gđ. L. Bratuževa, ki je tudi igrala vmes razne preludije. Glavne pesmi, ki so jih zbori izvajali, so bile: Pred blagoslovom in po blagoslovu novih orgel prof. M. Fileja, na besedilo L. Sorlijeve; potem Pomladni dan, Mila podoba, Ti si Peter skala, Marija pomagaj, K poklju že dan, Boga slavijo. Poleg tega je domači zbor zapel Agnus Dei iz Gruberjeve maše in solist Zdravko Klanjšček Schubertovo Ave Marijo. Za povezavo med pesmimi je poskrbel č. g. I. Kretič.

Vrhu tega umetniškega dela cerkvenega slavja je bil še drugi, ljudski del, povezan z blagoslovom z Najsvetejšim in z litanijami M. B.

Lep je bil nedeljski popoldan v Doberdobi na zelenem Krasu, ki ga je še isti večer zalil potreben dež, tako da bodo sedaj domači pastirčki imeli še boljše pašo za svoje kravice, kmetje pa dobro pšenično žetev.

Vsi Doberdobci so lahko zadovoljni, da so z združenim delom in trudom doživeli v svoji cerkvi tako zadovoljiv pevski koncert in še bolj, da imajo sedaj nove orgle, ki so se izkazale za dober in poslušen instrument.

(r+r)

Doberdobski pastirček na pašl

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovenski protesti zaradi nemškega verouka na Koroškem

Koroški Naš tednik - Kronika je pretekli teden že drugič povrstil posvetil uvodni članek poučevanju verouka na koroških ljudskih šolah. V obeh člankih je zavzel ostro odklonilno stališče do dekreta celovškega škofijskega ordinariata, ki je pred letom dni izdal ukaz, da se mora na slovenskih šolah vršiti pouk krščanskega nauka tudi v nemščini, češ da je to potrebno za otroke, ki bodo pozneje v življenju prišli med Nemce. Koroški časopis piše:

»V prejšnji številki smo ugotovili, da slovenski starši zahtevajo dvojezični pouk v šoli, ki naj otroke pripravi za poklicno delo in življenje v državljanski skupnosti. Verouk naj bi pa bil v materinem jeziku, kajti cilj verouka je značajna vzgoja in priprava otroka za občevarje z Bogom, pri čemer naj ta vzgoja k nadnaravnemu gradi na pristnih naravnih podlagah. Med temi sta izročilo prednikov ter materin jezik, ki najgloblje, koreninita v človeškem srcu. Za duhovno, versko udejstvovanje in življenje ter razgovor z Bogom znanje nemščine pač ni potrebno.«

Posebno so slovenski starši zoper tak pouk zato, ker je iz vsega postopanja celovške škofije v tej zadevi razvidno, da jim je šlo predvsem za pomemčevanje otrok, ki so se vpisali v dvojezične šole, zaključuje Naš tednik - Kronika.

Prosveta na Koroškem

Prosveta na Koroškem je zadnje tedne zelo delavna. Posebno se sedaj trudi s pripravi na velik pevski koncert, ki bo v Celovcu v Domu glasbe (Konzerthaus) zadnjo nedeljo majnika, 29.5. ob 14. uri. Pevci iz raznih vasi širom Koroške se pridno vadijo za ta koncert, na katerega so povabili tudi zastopnike goriške in trižaške katoliške prosvete.

99-letna koroška mati

Johana Lebnova je dne 15. maja še čvrsta stopila v stoto leto. Za to prilžnost so ji priredili domači lepo slavlje ter se zbrali okrog nje sinovi, hčere, vnuki in pravnuki, skupno 35 oseb. Marsikaj hudega je pretrpela, med drugim internacijo pod Hitlerjem. Pa je vse srečno prestala in sedaj stopila v stoto leto. Bog ji daj, da bi ga tudi dokončala.

Jugoslavija išče novih posojil

A.I. - V Jugoslaviji se že tri tedne mudi posebno odposlanstvo Mednarodne banke za obnovu in razvoj, ki ga vodi njen gospodarski svetovalec Andrew Camarck. Med bivanjem tam bo preučevala, kako bi lahko dali Jugoslaviji nova posojila za razvoj njenega gospodarstva.

Jugoslavija je doslej dobila od Mednarodne banke za obnovu in razvoj za 61 milijonov dolarjev posojil, s katerimi naj bi nakupovala potrebno opremo za ustvaritev nekaterih industrij.

Jugoslavija je prodala Italiji film »Tri četrtine sonca«

Jugoslovansko filmsko podjetje »Triglav-film« je prodalo Italiji film »Tri četrtine sonca«, ki je bil lansko leto nagrajen na filmskem festivalu v Pulju za najboljšo režijo. Kupilo ga je italijansko podjetje »Panitalia Film«. Film bodo lahko prikazovali v Italiji, Somaliji, Eritreji, Libiji in na Mali ter na ladjah, ki plujejo pod italijansko zastavo.

Okoli sveta v morskib globinah

Ameriška atomska podmornica »Triton« je v 48 dneh preplula v morskib globinah pot okoli sveta, dolgo 41.539 milj. Na tem dolgem potovanju je podmornica samo dvakrat prišla na površino; prvič 5. marca v uruguayskih vodah, da so izkrali težko bolnega častnika Cheshama, in drugič pri kadiški obali, da so počastili spomin Ferdinanda Magellana, ki je prvi preplul po morju okoli sveta in začel svojo pot prav pri Kadiku leta 1519. Med plovbo je posadka podmornice izvršila vrsto raziskovanj podmorskega značaja in morskib tokov. Ob prihodu v ameriške vode pri Rehobothu v Delawarski pokrajini je komandant podmornice Beach zapustil podmornico in se s helikopterjem podal do Bele hiše, kjer ga je sprejel predsednik Eisenhower in ga odlikoval z najvišjim priznanjem ameriških držav »Legion of merit«.

Nova »Giardiniera 500«

V nedeljo 22. maja se je na italijanskem avtomobilskem trgu prikazal nov tip avtomobila, in sicer »Giardiniera 500«. Cena novega avtomobila je določena na 565 tisoč lir.

Kongres katoliških delavcev v Rimu

Prihodnje leto meseca maja bo v Rimu svetovni kongres katoliških delavcev. Leta 1961 bo namreč minilo 70 let, odkar je pokojni papež Leon XIII. izdal znamenito okrožnico Rerum Novarum, ki je dala pobudo za krščansko reševanje socialnega vprašanja.

Duhovne vaje za ameriške vojak

Za ameriške vojak na Koreji in na Japonskem so vojaški kurati organizirali duhovne vaje v pripravo na veliko noč. Odziv je bil zelo dober, saj se je 9500 vojakov udeležilo duhovnih vaj.

Knjiga stoletja

V Parizu pripravljajo razkošno izdajo Skrivnega razodetja svetega Janeza. Knjiga bo izšla samo v enem izvodu in bo stala 175 milijonov lir. Opremljena bo z 21 slikami, ki jih bo izdelalo 7 največjih sedaj živečih umetnikov. Besedilo bo umetniško napisano v sedmih jezikih, in sicer v starogrškem, latinskem, francoskem, nemškem, angleškem, španskem in italijanskem. Platnice bodo iz brona. Ker se s to knjigo po spremeni in razkošju ne bo mogla primerjati nobena druga, jo imenujejo knjigo stoletja.

60-letnica ljubljanskega škofa

V četrtek 19. maja je dopolnil ljubljanski škof g. Anton Vovk 60 let. Ljubljanskemu g. škofu iskreno čestitamo in prosimo Boga, da bi ga podpiral pri odgovornem vodstvu škofije.

Praznovanje 300-letnice smrti sv. Vincenca

V nedeljo 8. maja popoldne je sv. oče v baziliki svetega Petra sprejel nad 10.000 duhovnikov, redovnic in drugih članov ustanov svetega Vincenca. Letos obhajamo namreč 300 let njegove smrti. Sveti oče je v govoru poveljeval Vincencijevo karitativno delo. Poudarjal je, da Kristusova ljubezen do bližnjega vedno cvete.

Umril je apostol Srca Jezusovega

Četrtega maja je v Valparaisu v Čile umrl pater Matej Crawley, veliki apostol pobožnosti do presvetega Srca Jezusovega. Predvsem je pospeševal posvečenje družin Srcu Jezusovemu. Neizmerno je bilo njegovo delo. Skoro vse evropske dežele je prepotoval po večkrat: Francijo kar desetkrat, Italijo pa šestkrat. Na željo pokojnega papeža Pija XI. je pet let potoval po deželah Daljnega Vzhoda in obiskoval misijonarje. Prirejal je zanje duhovne obnove. — Leta 1940 je začel apostolsko potovanje po Združenih državah Amerike. Trajalo je štiri leta. Potem je še dve leti deloval v Kanadi. Njegovo delo je ustavila bolezen, ki ga je za deset let priklenila na bolniško posteljo. Leta 1956 se je mogel vrniti v Valparaiso. Po njegovi zaslugi je na milijone družin postavilo sliko Srca Jezusovega na častno mesto v hiši, zato ga brez pretiravanja moremo imenovati svetovnega apostola Srca Jezusovega. Dočakal je 85 let.

50-letnica indijske redovne kongregacije

Dne 26. julija bo preteklo 50 let, kar je indijski duhovnik malabarskega obreda Anton Kavungál ustanovil redovno kongregacijo pod imenom Sestre Klarise. Kongregacija se je hitro ukoreninila. Danes šteje 584 redovnic, ki se posvečajo vzgoji mladine; upravljajo sirotišča in tudi zdravniške ambulance.

Banka božje Previdnosti v Rio de Janeiro

Pomožni škof v mestu Rio de Janeiro msgr. Helder je pred meseci ustanovil Banko božje Previdnosti. Škof je posnel pariškega apostola ubogih, duhovnika Pierre-a. Ustanovljena banka ima deset oddelkov in zbira rabljene predmete: obleke, čevlje, pohištvo in drugo. Zbrane predmete prostovoljci popravijo in jih potem delijo potrebnim.

Pater Kolbe vitez Brezmadežne

0 modernih slikarjih in kiparjih

II.

LUBEZEN SE ŽRTVUJE DO KONCA

Življenje patra Kolbeja se je bližalo zatonu. Potem ko je na Japonskem dosegel tako sijajne uspehe, ko je s svojim svetlo niškim življenjem bil vsem, ki so se mu približali, svetel zgled in vodnik v lepše življenje, se je vrnil v domovino na Poljsko, bogatejši na duši, a telesno izčrpan. Življenje, se je vrnil v domovino na Poljsko, bogatejši na duši, a telesno izčrpan. Življenje, se je vrnil v domovino na Poljsko, bogatejši na duši, a telesno izčrpan.

Poljska je postala prva žrtev strašne druge svetovne vojne. Tudi patru Kolbeju ni prizanesla. Že takoj prvi mesec vojne ga je zloglasni Gestapo odpeljal v Nemčijo. A še se je vrnil v svoje mesto Niepokalanów, da je potolažil svoje duhovne sinove, begunce in zlasti Jude, ki so se zatekli v to mesto. Že leta 1921, ko je prišel prvič v stik z njimi v sanatoriju v Zakopanah, je čutil do tega nesrečnega ljudstva veliko nagnjenje, zato ni čuda, če so bili posebno sedaj tudi oni deležni njegove posebne pozornosti. Posrečilo se mu je, da je izdal zadnjo številko svoje revije »Rycerz« in svoj zadnji članek, posvečen prazniku Brezmadežne. Bilo je to 8. decembra leta 1940.

Dne 17. februarja 1941 so ga ponovno zaprli in začel se je njegov nagli, a težavni vzpon na Kalvarijo. Ni ga iznenadil, saj se je nanj že dolgo pripravljaval. V varšavski ječi Pawiak se je začelo njegovo mučeništvo, ko ga je neki nemški častnik do krvi pretepel in opsoval. Vse iz veseljem daroval Mariji Brezmadežni. Dne 28. maja so ga skupno s 400 drugimi

Čerkev sv. Pavla v Münchenu. Blizu je kongresni trg, kjer bodo glavne svečanosti med evharističnim kongresom

Ujetniki, med njimi je bilo 15 duhovnikov, premestili v zloglasno taborišče Oswiecim (Auschwitz) na južnem Poljskem. Sedaj je bil samo še številka 16670. Bil je na koncu svojih moči, a moral je z ostalimi ujetniki prenašati težke hode v gozdu. A kljub temu ni pozabil na svojo duhovniško dolžnost. Umirajočim je nudil zadnjo tolažbo, dvigal obupane, spovedoval molil ter nase popolnoma pozabljal.

V BUNKERJU SMRTI

Dne 14. julija 1941 je z bloka 14 zbežal ujetnik. Sledila je kazen za vse. Ujetniki so morali od jutra stati tešče na soncu. Tiste, ki niso vzdržali vročine, so pobrali in jih zmetali na kup drugega na drugega kot trha, tako da so jih vsi videli.

Ob treh popoldne je bilo pol ure oddiha in močje so popadali na tla kot pade trava pod ostro koso. Prinesli so hrano, a je niso razdelili. Hoteli so ob pogledu na jed povečati v jetnikih lakoto. Ko se jim je zdelo, da je tega mučenja dovolj, so jed zližali pred vsemi na tla.

Ko so se jetniki morali zopet postaviti v pozor, so napovedali izvršitev kazni: »Če se ubežnik do večera ne vrne, deset izmed vas pojde v bunker smrti.«

Ubežnik, ki so ga iskali stražniki in psi, se ni vrnil.

Tedaj se je poveljnik Fritsch približal prestrašeni skupini in, ne da bi spregovoril besedo, jim je pogledal v usta. Pokazati so mu morali zobe in jezik; nato je izbral obsojence, kot se izbira živina za klavnico.

Nesrečnice so planili v jok, vsak po svoje navezani na življenje. Klicali so Bog, sorodnike, prijatelje, nesrečno poljsko duhovnino, a Fritscha to ni ganilo.

Stražniki so ukazali molk, a obsojenci niso mogli ubogati. Podoficer Franc Gajovniček je tožil: »Ubogi moji otroci!« in ni mogel dodati drugega, tako huda je bila njegova bolečina.

Pater Maksimilijan je takrat v duhu videl otroke, ki so se igrali pred vratmi hiše v daljni vasi; videl je deset žrtev zaprtih v temo bunkerja, kjer bodo umrle od lakote in kjer jih bo trpljenje vrglo v obup in v nevarnost večnega pogubljenja: in v duši se mu je rodil sklep.

Izstopil je iz vrste prestrašenih in z grozo obdanih tovarišev in stopil pred Fritscha.

»Kaj želi ta poljska svinja?« se je zadržal Fritsch.

»Hočem v smrt namesto tega družinskega očeta,« je odgovoril p. Kolbe in dodal: »Prosim, da sprejmete ponudbo mojega življenja.«

»Kakšen je tvoj poklic?«

»Katoliški duhovnik,« je bil odgovor.

»Zakaj storiš to?« vpraša poveljnik.

»Ker je ta družinski oče potreben družini.«

Fritsch je dolgo molčel, nato je rekel:

»Sprejem.« In obsojence so zaprli v bunker smrti. Pater Kolbe je šel prvi.

Pot lepote in umetnosti

Zasluga in odgovornost kina je, da je odprl novo dobo, dobo, v kateri je prišlo v ospredje gospostvo podobe. Priznati je treba, da ima filmska didaktika neoporečno veljavo na vsakem polju; te veljave ne more nihče zanikati, niti tisti, ki se za problem filma ne zanima. Filmi so namreč neke vrste živih knjig v podobah; te knjige gledamo in poslušamo. Kino lahko dosega kulturo in čisto tudi umetnost; saj kot izvirni jezik lahko v polni meri izraža poetični svet nekega umetnika. Vsekakor je treba ločiti vrednote filmskega dela (to se pravi filma kot takega) od vrednot izključno kinematografske predstave. Film sam na sebi se lahko primerja kristalu, predstava vodi: ako je kristal potopljen v vodo, ga ne vidimo več. Tako morejo vrednote predstave zatemniti ali popolnoma skriti filmske vrednote. Vrednote dela-umetnine so trajne in univerzalne; vrednote predstave so bežne, ker so odvisne od običajev, od tehnike, od okusa dobe.

Kinematografska predstava je vedno namenjena občinstvu, ki se smeje, se jezi, joče, sočustvuje, ker se pač vživi v dejanje na platnu. Vsak posamezni gledalec, kadar je del občinstva, reagira na prav isti način. Prepusti se skupnemu toku in ni več gospodar svoje osebnosti. V tistih trenutkih je celo izkušnem in zrelem gledalcu nemogoče se otestiti teh čustev in obdržati sposobnost in mirnost v sodbi: prepušča se emocijam, ki nimajo nič v zvezi s tehniko in z umetnostjo; postane del mase in dela prav to, kar dela masa. Naloga filmskega kritika je ta, da se ne prepusti toku, ki zajame občinstvo; kajti samo tako bo lahko spoznal resnične vrednote filma, vrednote, ki ostanejo trajne in so neodvisne od vpliva in čarne sugestije. Kritiki je tisti, ki zna ločiti estetske emocije od čisto psiholoških in s tem pomaga gledalcu, da najde težko pot resnične lepote. Ta pot je zelo dolga in polna zaprek in mnogokrat prinese upanje, da se bo na koncu hoje našla resnična umetnina, le

Glavo je imel rahlo sklonjeno, iz ust pa je vrela molitev k Mariji: »Moja Kraljica in Gospodarica, moja Mati, Ti držiš svojo besedo — da, za ta trenutek sem rojen. Hvala Ti!«

Iz bunkerja smrti to pot niso prihajali obupni klici in kletve nesrečnih, marveč molitev in petje Marijinih pesmi.

Dokler so bili v bunkerju, je vsako jutro vstopil v bunker stražnik, da je iz njega izvel umrle.

Po dvajsetih dneh stradanja in žeje so poslali krvnika, da ugonobi še zadnje štiri, ker so bunker rabili za nove žrtve. Krvnik je vbrizgnil strupeno injekcijo drugemu na drugemu. Zadnji je bil p. Kolbe. Stegnil je krvniku roko, kot da pozdravlja prijatelja. Kratak vbrižg strupene klorove kisline in vitez Marijin je odšel k svoji Gospe.

Vojaki, ki so spremljali krvnika in pristopovali smrti, so govorili med seboj: »Bil je dober človek. Do zdaj še nismo videli kaj takega.« Njihove besede so bile nekaj odmev onim rimskega stotnika pod križem: »Ta je bil res Sin božji.«

Bilo je 14. avgusta 1941 ravno opoldne, ko so zvonovi naznanjali praznik Marije Vnebovzete.

razočaranje. Vsekakor dolga hoja omogoča kritiku priliko, da se bolj poglobi v problem tistih vrednot, pozitivnih ali negativnih, ki so na ideološkem, socialnem, kulturnem in moralnem polju vedno prisotne, tudi v filmih, ki ne dosegajo umetniške stopnje.

Kino je najmočnejši kulturni pojav našega časa in verjetno tudi prihodnosti. Čeprav ga smatrajo za industrijo — kar v pretežni meri tudi je — doprinese svoj neizpodbitni delež k oblikovanju in izobraževanju mase. Problem filma ne more biti nikdar zastarel, pač pa je vedno aktualen, nov, svež. In ta problem obstaja na kulturnem, socialnem in moralnem polju. Iti mimo tega problema se pravi prezreti močno velesilo, ki ima danes v svetu veliko moč in vpliv, kljub temu da ima v televiziji nevarnega tekmeča. A ta tekmeč je ne bo mogel nikdar uničiti, ker ne more razpolagati s tistimi sredstvi, ki so izključno v njegovih rokah. Zato bo imela ta velesila še naprej vodilno mesto med ostalimi zabavami.

Mira

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Najboljša mati Italije

Ob prazniku sv. Monike, matere sv. Avgustina, se je vršilo na rimskem Lidu pri Ostiji nagajevanje najboljše matere Italije. Izmed mnogih primerov požrtvovalnih mater, ki so jih javili razsodišču, je to izbralo kot najboljšo mater Italije gospo Luigio Corradi iz Mantove. Zlato kolajno so ji podelili z naslednjim priznanjem: »Vedno je živela v največjem pomanjkanju; skrbela je za svoje starše in zanje delala že od rane mladosti. Pozneje, ko se je poročila, je zredila 23 svojih otrok, 25 tujih je pa dojila; tri izmed teh je vzela za svoje, čeprav sama uboga. Sedaj živi stara 96 let vsa srečna, da je tolikim otrokom pomagala in da ni nikoli delala razlike med svojimi in tujimi, temveč je vse enako ljubila.«

Taka mati gotovo zasluži najvišje priznanje in pohvalo, pa tudi da bi jo spoznale vse matere Italije ter videle v njej, kaj zmore požrtvovalno materino srce.

Vohun iz Vatikana 4

Po splsu o. Petra Leonija prir. Mariza Perat

Kako so cerkve zapirali

Najlepše je bilo to, da so sovjetske oblasti vedno trdile, da zapirajo cerkve zato, ker je pač taka volja ljudstva. Največkrat pa je ta »ljudska volja« obstajala v tem, da so posebni vladni pooblaščenec hodili od hiše do hiše ter z grožnjami strahili ljudi in jih tako prisilili, da so se odpovedali želji, da hočejo imeti cerkev. Vendar se je kljub grožnjam zelo velikokrat zgodilo, da vseeno niso nič opravili, ker so ljudje vztrajali pri svojem.

Da pa je mogla cerkev kje obstajati, je bila potrebnih najmanj dvajset podpisov osebe, ki so se obvezale, da bodo napravile dve stvari:

- 1) da bodo plačevale davke za cerkev;
- 2) da bodo skrbjele za dobro stanje cerkve same in vse njene opreme in da bodo same poravnale katerokoli škodo. Poleg teh dveh javnih določb pa so bile še

V listu L'Osservatore Romano smo našli naslednje razmišljanje o modernih slikarjih:

Priznati moramo, da zadnja leta vedno bolj narašča število tistih ljudi, ki ne morejo uživati lepote velikih del številnih in plodnih slikarjev in kiparjev, naših sodobnikov. V zadregi smo in se sramujemo, ko obiskujemo umetnostne razstave in galerije s praznim upanjem, da bi kje odkrili znake čudovite lepote.

Tem bolj se čutimo ponižane ob dejstvu, da drugi ljudje znajo opaziti lepoto in poezijo v delih, pred katerimi smo sami obstali zaprepaščeni in smo zaskrbljeni iskali tisto, kar so drugi s prvim pogledom odkrili. Čutimo se ponižane, ker pač moramo priznati, da nam manjka zmožnost, da bi uživali lepoto, ki je ne moremo odkriti.

*

Pa se vprašujemo, zakaj je tako težko uživati čisto poezijo, ki jo izžareva na primer razstava umetniških del v Parizu ali v Rimu, ki predstavlja kulturni dogodek prvega reda? Zakaj tudi nam veliki kiparji in slikarji ne pojasnijo skrivnosti svoje poezije, ki je izražena na platnih, marmorju ali v bronu?

Težko je odgovoriti na to vprašanje, zato ne bomo vsiljivi. Naj nas raje še najprej muči zavest naše nesposobnosti, kakor da bi stavili naivna vprašanja.

In če pomislimo, da se že več let mučimo, da bi razumeli ekzotično umetnost! Že pred več leti smo se mučili prav tako kot danes pred izpostavljenimi mojstvinami. Zato smo tedaj, pred leti, da bi odkrili skrivnost moderne umetnosti, prebirali ugledne kritike, objavljene v uglednih časopisih in revijah, o posameznih umetnikih. Iz kritik smo zvedeli, da je umetnik ustvaril mogočne figure, da je delo klasično in da je bogato na temnih tonih. Kritiki razlaga, da nastaja poezija iz kontrasta med sivimi in srebrnimi barvami in da je vsak del kompozicije lirčno občuten.

Ko smo prebrali tako temeljito in poglobljeno kritiko, smo hiteli na razstavo, da bi si ogledali poveličevano umetnino. In spet moramo v lastno sramoto priznati, da naše oko ni odkrilo ničesar tistega, kar je našel nadarjeni kritik.

Spominjamo se tudi, da smo se pred leti precej poznali z uglednim slikarjem, ki so mu na razstavah rezervirali vedno več kot eno dvorano. In tisti umetnik je bil sposoben, da je mogel v dveh mesecih naslikati celo deset slik velikih dimenzij. Kritiki so trdili, da je njegovo umetniško ustvarjanje neke vrste borba s platnom in barvami. In prav iz te borbe da nastajajo umetnine. Prav tako! V tistem času je bilo tudi več drugih velikakov v umetnosti. Na narodnih in mednarodnih razstavah so jim odkazovali kar po tri dvorane, da so lahko razstavili svoje umetnine. Toda kakor danes, tako tudi tedaj nismo uvideli lepote razstavljenih umetnin in smo vdano sprejemali trditve kritikov in umetnikov. Kdo bi si drznil povedati kako nasprotno mnenje?

Nimamo namena razpravljati in niti ne kritizirati. Dodali bi radi le neko melanholično opombo, kako se ravno v umetnosti razodeva nagel zaton slave. Te melanholične misli so nam prišle, ko smo opazovali umetnike izpred 25 ali samo 20 let, ki še žive, ki še vedno ustvarjajo, a so že pozabljeni. Njihovih imen ne najdemo več poleg imen sedanjih umetnikov, čeprav so njihova dela tvorila nekdanje središče umetnostnih razstav. Nihče se ne spomni, da bi jih povabil, da bi jim dal

na razpolago namesto treh vsaj eno dvorano. Celu ugledni kritiki so jih pozabili, čeprav so jih v preteklosti poveličevali z izbranimi besedami.

Nismo razumeli umetnosti pred 25 leti in je ne razumemo danes, a tudi ne razumemo razloga, zakaj so v tako kratkem času nekateri umetniki iz luči slave potisnjeni v temo pozabe. Ne dojamemo tako nagle spremembe v sodbah, ker pač nočemo verjeti, da so se kritiki pred 20 leti zmotili.

Ne da bi še nadalje iskali vzrokov tako naglega zatona slave slikarjev in kiparjev dvajsetega stoletja, moramo ugotoviti vsaj, da je bila slava teh umetnikov preveč puhla.

In ta resnica naj bi silila k razmišljanju današnje velikane v umetnosti. Tudi oni so v nevarnosti, da jih bo doletela podobna usoda, kakor njihove prednike, katere so kritiki nekdanj prav tako slavili, kakor slavijo nje danes. (L'Oss. Romano 5.2.1960)

*

K temu razmišljanju nimamo ničesar pripomniti. Vemo le, da umetnine klasičnih umetnikov niso prav nič izgubile na svoji umetniški vrednosti in da jih spozna za umetnino preprost človek, kakor tudi izobražen. Zakaj občutijo lepoto nekaterih sodobnih umetnin, tudi priznanih tržaških umetnikov, le umetnostni kritiki in še ti le za nekaj časa?

DROBNE NOVICE

Zaključek filmskega festivala v Cannesu

V Cannesu na francoski obali, so pretekli teden zaključili 13. mednarodni filmski festival. Najvišjo nagrado »Zlato palmo« je prejel Fellinijev film »Sladko življenje«, ki je vzbudil v Italiji toliko kritike in ogorčenja med pametnimi ljudmi. Nagrado sta dobila še sovjetska filma »Vojakova balada« in »Gospa s psičkom« (Cehov). Kot najboljši igralci sta bili nagrajeni Francozinja Jeanne Moreau za vlogo v filmu »Moderato cantabile« ter Grkinja Melina Mercouri za film »Nikoli v nedeljo«.

Film »Vojakova balada« je prejel tudi prvo nagrado za mladinske filme. Drugo nagrado v tem ciklu pa je prejel jugoslovanski film »Deveti krog«.

Katoliški filmski center »Office Catholique du Cinema« je nagradil danski film »Paw, deček med dvema svetovoma«, režiserja Astrida Henning-Jensena.

Sputnik IV je menjal smer

Znanstveni program »Sputnik IV« se je zaključil dne 18. maja, ko se je kabina ločila od vesoljne ladje. Vendar je drugi impulz, ki naj bi uravnovesil kabino v novo smer, povzročil povečanje namesto zmanjšanje hitrosti. Vesoljna ladja in kabina sta vsled tega menjali smer in letita sedaj po čisto novem tiru, medtem ko leti zadnja stopnja rakete po svojem prejšnjem tiru. Radijski aparat še vedno oddaja na zemljo informacije. Med polemom Sputnika IV so dobili zelo važne podatke, ki obetajo, da bodo kmalu poslali človeka v vesolje.

Potres v Čile

Te dni je zadela Čile huda nesreča. Silovit morski potres je zajel najprej Čilsko obalo, nato se je pomaknil proti tihomorski obali, na Havaje in Japonsko. Zaznamovali so dosedaj že veliko število žrtev.

Slišal sem na več krajih, da so očitne kazni zadele one, ki so odtrgali in polomili križe ali ukradli zvonove. Bog včasih plača tudi na soboto.

Nadaljnja težava je bila v tem, da duhovnikom niso dajali nobene podpore in so zato morali dobivati pomoč od ljudstva. Tisti pa, ki so hoteli še delovati v svojem poklicu, so se morali skrivati po raznih družinah in skrivaj izvrševati svoje dolžnosti. Toda imeti duhovnika v hiši je bilo povsod silno nevarno, saj če je policija prišla temu na sled, je vsa družina šla v ječo z duhovnikom vred. Tako se je bilo treba pač zatekati k zvijači. Kjer so imeli skritega kakega duhovnika in so radovedneži povpraševali, kdo je tisti in odkod je prišel, so domači takoj odgovorili, da je to njihov stric, nečak ali kak drug sorodnik, ki je prišel iz Kavkaza ali pa tam kje od Dona ali Volge. Če pa je povpraševanje postajalo le preveč vsiljivo, tedaj je to vedno bilo znamenje, da je za »strica« prišel čas, da se poslovijo in gre po svetu iskat drugih »nečakov«. Eden takih »stricev« je bil do leta 1930 p. Peter Agagianian, ki je sedaj kardinal sv. Cerkve.

(Nadaljevanje)

Upravne volitve v oktobru

Vlada je na eni izmed svojih zadnjih sej sklenila, da se bodo vršile upravne volitve v občinske in pokrajinske svete po vsej državi v mesecu oktobru. Stvar je za nas važna, ker pridejo tu v poštev tudi naše slovenske občine.

Seja pokrajinskega odbora

Pokrajinski občinski odbor se je sestal pretekli teden pod predsedstvom odbornika dr. Polesija. Odbornik Chientaroli je poročal o pripravljalnih delih za razstavo slik 18. stoletja v našem mestu. Na tej razstavi bodo sodelovali tudi zasebniki s svojimi slikami iz 18. stoletja. Razstavili bodo tudi fotografije iz prve svetovne vojne. Razpravljali so nadalje o ukrepih, ki naj bi odstranili krizo v ladjedelnicah CRDA, zlasti z ustanovitvijo in izboljšanjem nekaterih oddelkov. Pokrajinski zdravnik dr. Montagna je na seji govoril o ukrepih, ki jih bodo povzeli za zatiranje muh. V ta namen je pokrajinska uprava kupila za pol milijona lir strupa, ki ga bodo razdelili raznim občinam.

Prof. De Chigi s padovanske univerze je odbornikom prikazal pomen mednarodne zdravstvene razstave, ki bo v Rimu od 20. avgusta do 5. novembra in na kateri bi lahko sodelovala tudi goriška pokrajina z ilustrativnim materialom raznih bolnišnic, zdravstvenih zavodov, šol za bolničarje in podobno.

Končno je še dr. Polesi poročal o gradnji avtomobilske ceste Benetke-Trst.

Zdravstveni ukrepi proti otroški paralizi

Minister za zdravstvo Giardina je pretekli teden poslal vsem pokrajinskim zdravnikom okrožnico, s katero jih opozarja na nujnost cepljenja proti otroški paralizi, ki žanje posebno v poletnih mesecih svoje žrtve. Bolezen napada zlasti otroke v prvem in drugem letu starosti, niso pa izvzeti tudi starejši otroci do dobe deset in dvanajst let. Ker je cepljenje brezplačno, naj starši ne zanemarijo te

dolžnosti do svojih otrok. Poskrbijo naj tudi, da bodo otroci končali vsa predpisana cepljenja in prejeli čez leto dni po končanem prvem ciklusu cepljenja še četrto injekcijo, da se na ta način okrepi odpornost otroka proti tej zavrtni bolezni.

Zabnice

V zgodnjem jutru dne 18. maja je neki tovorni avto s silo treščil v kapelico sv. Terezije pri Klinarju in jo podrl. Hvala Bogu, da ni bilo pri tej nesreči nobene žrtve, škoda pa je precejšnja. Kip sv. Terezije pa je kot po čudežu ostal nepoškodovan.

Rajbelj

Zopet nam je mrtvaški zvon naznanil smrt enega izmed naših faranov. Tokrat nas je zapustil 62-letni Andrej Flajs, rudar v pokoju, ki je že delj časa bolehal na sru. Pokopali smo ga v petek 20. t. m. Bog naj mu bo dober plačnik, preostali domačim pa naše iskreno sožalje.

Imeli pa smo tudi vesele dogodke v naši vasi. Dne 14. maja sta si obljubila večno zvestobo pred oltarjem sv. Ane Marija Rot in Franc Valas; 28. maja pa Silvana Coos in Andrej Novak. Želimo jim srečno pot skozi življenje.

V nedeljo 22. maja smo imeli praznik prvega sv. obhajila. H Gospodovi mizi je prvič pokleknilo 14 dečkov in 15 deklic.

Za praznik sv. Ane, farne patrone naše cerkve, pripravljajo izredne svečanosti, ki bodo tudi zunanega značaja in bodo zajele tudi bližnje Koroško.

Zima se je končno od nas poslovila. V drugi polovici maja so ozeleneli naši gozdovi, na vrhovih pa se še vedno trdovratno drži sneg. Vendar ga bo toplo sonce kmalu stopilo in ljubiteljem narave se zopet obetajo lepi meseci v miru Julijskih Alp.

X. kongres neposrednih obdelovalcev

V Trstu se je v nedeljo dopoldne vršil redni letni občni zbor krajevne Zveze neposrednih obdelovalcev, ki je bil že deseti po vrsti. Ob tej priliki so tudi razdelili nagrade 223 udeležencem kmetijskih strokovnih tečajev, ki so se vršili pozimi v raznih krajih na Tržaškem.

Po prečitaniu glavnega poročila so spre-

DIJAKI ZNANSTVENEGA LICEJA

so naštudirali s prof. J. Peterlinom predstavo drame

ANTIGONA

Napisal: Jean Anouilh - Prevedel: Bogomil Fatur - Glasba: prof. Pavel Merc - Načrt za sceno: Edvard Zerjal

Sceno so izdelali dijaki znanstvenega liceja pod vodstvom svojega profesorja Avgusta Cernigoja

Prireditev: v sredo 1. junija 1960 v Avditoriju v Trstu. Začetek ob 21^h

govorili še razni drugi govorniki in predstavniki javnih ustanov, seveda na žalost vsi samo v italijanski, čeprav je velika večina prisotnih poslušalcev bilo naših slovenskih kmetovalcev. Zaradi tega večina kmetovalcev ni vsega dobro razumela, kar so razni govorniki povedali na kongresu. Marsikdo bi tudi rad kaj vprašal ali predlagal, toda ni mogel, kajti vsak se najbolje izraža v svojem materinem jeziku.

Zato bi bilo pravično, krščansko, koristno in umestno, da bi mogli naši kmetovalci ob podobnih prilikah slišati tudi kaj v njim umljivem slovenskem jeziku, ker bi se tako bolj sprostiti in navezali na svoje sindikalne organizacije.

Prisotni kmetovalci so to dali indirektno razumeti, kajti naš preprost človek ni od besed. Če vidi, da ga ne upoštevajo, se oddalji in ne pride več zraven. V tem smislu se je med drugimi menda slišalo, da mislijo baže organizatorji v bodoče bolj poskrbeti, da ne bodo naši kmetje prisiljeni poslušati vedno samo eno pesem.

Marijanišče na Opčinah

Šolsko leto se zaključuje in to se čuti tudi v Marijanišču. Preteklo nedeljo 22. maja smo povabili na zaključno prireditev vse starše naših fantov. Kar lepo število se nas je zbralo v okrasni dvorani. V začetku so sledile tri skoro zborni pesmi, ki so jih muzikalno nadarjeni dečki in fante kar čedno zapeli. Ves večer je bil posvečen hvalečnosti do očeta in matere, kar sta zlasti lepo povedala v pevskem duetu Tonček in Lojzek. Najdaljšo točko je imel naš kronist Griša, ki je v zabavni obliki poročal o veselih in manj veselih dogodkih iz šolskega leta. Končno so nastopili trije skoro že pravi igralci in kar dobro podali vesel prizor »Mladi ptičarji«. In na koncu vsega pestrega drobiža je moral nastopiti še znani »Don Camillo«, v filmu seveda. Večer je bil prav prijeten in vesel zaključek šolskega leta. Openci za to našo hišno prireditev niso vedeli, ker je bila namenjena samo staršem naših gojencev.

Tu še kratko sporočamo, da se vrši vpisovanje v Marijanišče za novo šolsko leto ves mesec junij do 1. julija. Želimo vedeti v enem mesecu za točno število, da se tako lahko med počitnicami vse pravočasno uredi in pripravi. Na Opčinah prav pri našem zavodu je slovenski triletni industrijski tečaj. Ta šola (nova moderna zgradba) je prav primerna za dečke zlasti iz tistih vasi, iz katerih morajo hoditi ali se voziti daleč do prve podobne šole (takšne vasi so na primer: Sempolaj, Mavhinje, Repentabor, Bazovica, in več krajev velike dolinske občine).

Razumljivo, da sprejemamo predvsem dečke in fante za vse naše šole v Trstu. Odločite se in pohitite s prijavo do 1. julija. Prve informacije dobite najprej po telefonu: 21-113.

Ugodnosti za Trst v novi trgovinski pogodbi med Italijo in ČSR

A. J. - V okviru nove trgovinske pogodbe, ki sta jo podpisali Italija in Čslovaška republika, so tri milijarde lir pridržali za plačilo čslovaških pristaniških stroškov v Trstu ter za poravnave prevoznin na italijanskih ladjah za blago iz te države.

Za naše mesto je to določilo zelo po-

membno, saj se bo zaradi njega promet čez tržaško pristanišče znatno povečal. Vrednost celotne menjave po novi trgovinski pogodbi znaša 26 milijard lir. Italija je pa privolila, da bo uvozila iz Čslovaške še za tri milijarde lir blaga več kakor pa bo svojega prodala tja. Tako bo ČSR imela v Italiji na razpolago potrebna sredstva za plačilo pristaniških stroškov ter prevoznin v lirah.

Nova železniška postaja v Trstu

V pristojnih krogih sodijo, da bodo novo železniško postajo v našem mestu končali do konca oktobra letos. Dela naglo napredujejo navzlic težavi, ki jo povzroča potreba, da mora promet na postaji redno potekati.

Drugi »tajfun Greta«

Prebivalci Grete so pretekle dni doživeli že drugi »tajfun«. Ponovno so namreč po-čile vodovodne cevi v ulici Cisternone. Voda je razrila cestišče, vse okoliške hiše pa so bile več dni brez vode. Cev, ki je 1 meter pod zemljo in je 400 mm debela,

V MARIJINEM DOMU V ROJANU

bo v nedeljo 29. maja prireditev s pisanim sporedom:

Kdaj se vrne mamica?
Luknja v namiznem prtju
Otroški prizori
Petje

Začetek ob 17.15 - Med odmori srečolov. Vabljeni!

bodo sedaj zamenjali in upanje je, da prebivalce Grete ne bo več presenetila povodenj.

Novi paviljon na tržaškem velesejmu

V soboto so v Trstu proslavili dograditev novega paviljona »F« na prostoru, namenjenem tržaškemu velesejmu. V njem bodo prikazali zlasti izdelke težke industrije, motorne čolne in opremo za sodobno stanovanj. Tržaški velesejem, na katerem bo letos sodelovalo 25 držav, bodo otvorili dne 19. junija za dobo 14 dni.

Ravnateljstvo državnih železnic je odobrilo popust za prevoze po železnicah od 19. junija do 3. julija. Za prevoz razstavljenega blaga bo veljal popust po tarifi št. 1, za obiskovalce velesejma pa 20-procentni popust, kot ga predvideva tarifa št. 3.

Poroka v Bazovici

V soboto 21. maja je stopila v zakonski stan Angela Zagar iz Bazovice s Klavdijem Zlobec iz Doline. Angela Zagar, iz vzgledne in zavedne krščanske družine, je zvesta pevka cerkvenega zbora in delovna ter požrtvovalna članica Bazoviškega odra. Veselimo se, da ostane v vasi in da jo bomo imeli še naprej zvesto sodelavko pri našem kulturnem življenju. Vse dobro njej in njenemu možu želita zlasti pevski zbor in Bazoviški oder.

R A Z N O

Morebitno nadaljnje zmanjšanje cen

Poleg že uzakonjenega zmanjšanja cen za bencin, sladkor in banane pripravlja Tambronijeva vlada še druga znižanja splošnega in trajnega, pa tudi začasnega značaja — za olimpijske igre.

Nadaljnje znižanje cen bi zadevalo nekatera živila, avtomobilsko pristojbino, cene električnemu toku in cementu. Na prehranbenem področju bo vlada poleg zmanjšanja cen zagotovila popolno uveljavitev določilom o pobijanju sleparij, z oljem in o trgih na debelo.

Kakor kaže, bi utegnili poceniti meso, kruh in testenine. Kruh naj bi imel po vsej državi enotno ceno, ki bi bila za pet lir nižja od sedanje.

Važno odkritje pri otoku Silba

Jugoslovanski ribiči so pri otoku Silba ob dalmatinski obali zasledili na morskem dnu 800 let staro galejo. Na ladji so našli dva zvona iz Ancone. Manjšega, ki tehtja 1800 kg, so že spravili na obalo. Verjetno je bila galeja namenjena iz Italije na jadransko obalo, a se je tik pred ciljem potopila. Odkritje je vzbudilo zlasti med znanstveniki veliko zanimanje.

Povišek mornarskim upokojencem

Na pobudo ministra Jervolina je ministrski svet odobril povišek za 12 od sto vsem upokojencem trgovske mornarice.

Pokojnine mornarskih upokojencev so bile doslej zelo nizke in s tem poviškom jim bo omogočeno živeti bolj dostojno življenje. Vlada se je obvezala, da bo pripisovala letno za pokojnine mornarskih upokojencev 1700 milijonov lir.

Nova metropola na morju

»Leonardo da Vinci« je srečno prestala prvo poskušno vožnjo po genovskem zalivu. Na krovu veličastne oceanske metropole zaključujejo še zadnja dela pri opremi 524 kabin, ki bodo sprejele 1326 potnikov, ter v 30 velikih dvoranah. Admiralska ladja »Leonardo da Vinci« bo odplula na svojo prvo vožnjo dne 30. junija ter se bo ustavila v New Yorku teden dni za velike manifestacije, ki so ji pripravljene. Za prve štiri vožnje so že vsi prostori oddani. Četrta vožnja »Leonardo da Vinci« iz New Yorka v Genovo soppada z rimskimi olimpijskimi igrami. Kdor se bo poslužil te ladje za potovanje, bo na njej preživel sedem dni najlepših počitnic. Na tej ladji je še morska bolezen izključena, kajti posebne naprave bodo omogočile negibnost ladje tudi v še tako razburkanem morju. Na ladji bo potnik dobil vse, kar si bo pozelel, od kraljevske hrane do najrazličnejših zabav. Ladja ima tudi krasno opremljeno kapele, kjer se bo vsak dan brala sv. maša.

Srečanje v Montecassinu 7000 bivših bojevnikov

Svetovna ustanova svetilke bratstva je v nedeljo 15. maja organizirala v Montecassinu srečanje bojevnikov vseh držav, ki so se udeležili srđitih bojev pri Montecassinu v letu 1943-44. Nad 7000 bivših bojevnikov se je povabilu odzvalo, med njimi maršal Francije Alphonse Juin, maršal Anglije Harding in glavni tajnik svetovne ustanove svetilke bratstva general De Stefanis. Na gori Montecassino je v obnovljenem samostanu bral sv. mašo samostanski opat Idelfonso Rea. Kardinal Marella je prečital poslanico, ki jo je sveti oče poslal vsem bivšim bojevnikom Montecassina, v kateri poudarja junaštvo, s katerim so italijanski vojaki in vojaki drugih narodnosti branili te svete kraje. Isto junaštvo in vztrajnost naj bi tudi sedaj pokazali v boju za zblizanje in pravo bratstvo in mir med narodi.

Gassmanovo cirkus gledališče je propadlo

Filmski igralec Vittorio Gassman je pred meseci začel z velikopotezno vrsto zabav tako zvanih ljudskih gledališč. Začel je v Rimu, kjer je pod veliko cirkuško platneno streho prikazal vrsto italijanskih ličnih oper. Nameraval je nato s tem potujočim gledališčem zabavati občinstvo vseh velikih italijanskih mest. Prvi so se temu uprli ljubitelji ličnih del, ki so v tem načinu prikazanja videli nekako žalitev velikih mojstrov italijanske opere. Pridružile so se še druge zapreke finančnega značaja, težave za izbiro primernega prostora, prenizko število prostorov pod platneno streho in podobno. Tako je Gassmanovo ljudsko gledališče žalostno propadlo.

Poprava sodnih zmot

Cesto se zgodi, da se človeški sodniki zmotijo in po nedolžnem obsodijo človeka na dolgotrajno ječo. Nekaj takih primerov smo imeli tudi v Italiji po drugi vojni. Vsi so zbudili veliko sočustvovanje pri širokem občinstvu. Zato je vlada pripravila poseben zakon za popravo takih zmot. Ta zakon je sedaj bil dokončno odoben in bo stopil v veljavo, čim ga podpiše državni predsednik. Določa pa, da se kaznjencu, ki ga najvišje sodišče spozna za nedolžnega, povrne materialna škoda tako, da mu država nakaže primerno pokojnino ali pa mu izplača enkratno znesek, kakor bo želel. Oboje, pokojnino ali enkratno odškodnino, določi sodnik.

Radio Trst A

Teden: od 29. maja do 4. junija 1960

Nedelja: 8.30 Poslušali boste... od nedelje do nedelje na našem valu. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Kronika sedmih dni v Trstu. — 15.40

STARŠI NA TRŽAŠKEM, VPIŠITE SVOJE OTROKE ZA KOLONIJE. ČAS JE DO 15. JUNIJA

KMEČKA BANKA - GORICA

GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

BANKA POOBLASČENA OD BANCA D'ITALIA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, hranilne vloge, posojila, inkaso — in skonto menic, posli z inozemstvom, itd.)

Vokalni kvintet »Zarja«. — 17.00 »Vsi dramski prizori v treh slikah; igrajo člani RO. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve: (2) »Thomas Dylone.

Ponedeljek: 18.00 Oddaja za najmlajše »Ukanjeni graščak«; igrajo člani RO, na Jugoslovanske pesmi in plesi. — 19.00 trinki iz znanosti in tehnike. — 20.30 Britten: »Peter Grimes«, opera v treh delih.

Torek: 18.00 Radijska univerza. »Strup mamila in nasladila: (4) O opiju. — 18.00 Mozart: Simfonija št. 41 v C-duru K. 559 imenovana »Jupiter«. — 18.40 Vokalni kvintet »Niko Stritof«. — 19.00 Šola in vzgoja Ivan Theuerschuh: »Vzgojna posvetovna nica«. — 21.00 S popevko okrog sveta: (3) »Marchiares«. — 22.00 Umetnost in življenje: »Razstava srednjeveških fresk Ljubljani«. — 22.15 »Pisma za violino klavir« skladatelja Vladimira Lovca.

Sreda: 13.30 Harmonija zvokov in glasov. — 18.00 Z začarani police: »Psiček jami«. — 18.10 Max Bruch: Koncert št. v g-molu za violino in orkester, op. 26. — 18.40 Slovenske vokalne zasedbe. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 Avtor in mesecja - Anton Leskovec: »Jurij Plešnar«, drama v treh delj.; igrajo člani RO.

Četrtek: 9.30 Iz slovenske pesmarice. — 10.00 Predavanje: »Deset let gospodarskega razvoja v Italiji«. — 10.15 Donizetti: Godalni kvartet št. 9 v d-molu. — 15.30 Glasbenih festivalov. — 17.00 »Noč do naslednjega dne«, radijska drama. — 18.00 Radijska univerza: Srednji vek: (3) »Razkol med Vzhodom in Zahodom«. — 18.00 Koncert violinista Alda Bellinija in pianista Aleksandra Constantinidesa. — 19.00 Širimo obzorja: »Dimitrij Ivanovič Medelejev«.

Petek: 18.00 Vloga propagande v zgodovini človeštva: (2) »Oblikovanje javnega mnenja v starih Atenah«. — 18.10 Simfonični koncert orkestra ljubljanske Radiotelevizije. — 19.00 Sestanek s poslušalci. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Znanost in tehnika: »Evropski laboratorij za jedrsko fiziko v Zenevi«. — 22.15 Koncert pianiste Jelke S. hadolnik-Zalokarjeve.

Sobota: 14.45 Veseli planšarji. — 15.00 Operni koncert orkestra Italijanske Radiotelevizije iz Milana. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - Vice - 2. spev. — 18.00 Gospodarski in socialni dvajsetletni jubilej: (1) »Industrijski razvoj«. — 18.30 Iz slovenske folkloze. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 20.40 Zbor »Emil Adamič«. — 21.00 »Oprostite, če motim«, preiskovalniškektorja Belgarba - 5. slika: »Strah vili Smaragd«; igrajo člani RO. — 22.00 Liszt: Hunska bitka.

OBVESTILA

RAZSTAVA RISB. V soboto 28. t. m. ob 11.30 se na Nižji srednji in Strok. šoli v Gorici odprla razstava risb, ki so jih dijaki teh šol izvršili med šolskim letom. Razstava bo v prostorih Nižje srednje šole v ulici Randaccio in bo odprta občinstvu do 11. junija vsak delavnik od 10. do 12. ure. Vstop je prost. Ljubitelji naše mladine so toplo vabljeni, da si ogledajo to razstavo.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: Zerjal, Opčine 1.000; Uršič 1.500; Ule 1.000; Neven in Sandra Trampuš 5.000; Marija Sosov 10.000 lir. — Vsem Bog povrni!

Za Katoliški glas: prof. Oton Muhr počastitev spomina pok. ge. Marije Zebor 1.000 lir. — Bog povrni!

Za Marijanišče: N. N. iz M. družbe duh. vajah 5.000; G. D. iz Doline 1.000 stalna dobrotnica iz Rojana 2.000; nepopolpisana od Sv. Jakoba 1.000; po Vinc. koferenci N. N. Opčine 1.000; namesto cvetov na grob pok. Mirota Šumana daruje cel kveni pevski zbor iz Skednja 2.000 lir. — Vsem Bog povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 70% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici